

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl samosoudcem Mgr. Ondřejem Bartošem ve věci

žalobce: **M. S.**, narozený dne X
státní příslušnost X
toho času bytem X,
zastoupen advokátem Mgr. Ladislavem Bártou
se sídlem Purkyňova 6, 702 00 Ostrava

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 11. 2020, č. j. OAM-663/ZA-ZA10-VL16-2020,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce podal u krajského soudu žalobu proti shora označenému rozhodnutí, kterým žalovaný rozhodl, že žádost o udělení mezinárodní ochrany se zamítá jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“).

Shodu s prvopisem potvrzuje Mgr. L. M.

II. Shrnutí argumentace obsažené v žalobě

2. Žalobce namítal, že žalovaný nesprávně vyhodnotil naplnění podmínek § 16 odst. 2 zákona o azylu a v této souvislosti porušil ustanovení o řízení podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“). Napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné v rozporu s § 68 odst. 3 správního řádu. Žalovaný nezohlednil specifika žalobcova případu, nesprávně vyhodnotil, zda nehrozí, že s žalobcem bude v zemi původu zacházeno hůře než s ostatními osobami. Tato hrozba přitom v případě žalobce spočívá v tom, že žalobce bude pronásledován ze strany X vojenské správy, která jej nutí k nástupu vojenské služby, a také mu hrozí pronásledování ze strany X poslance, který mu mimo jiné prostřednictvím jeho dcery vyhrožuje smrtí z osobních důvodů. Tato tvrzení z logiky věci žalobce nemůže prokázat jinak, než vlastní výpovědí. Žalobce dále tvrdil, že na X není zaveden účinný systém, který by odhaloval, stíhal a trestal jednání, jímž je žalobce ohrožen. X patří mezi nezkorumpovanější státy, přičemž tato korupce je výrazná zejména v policejních složkách. Žalobce dále argumentoval statistikami obvinění z korupce u příslušníků ozbrojených složek a úředníků státní správy; tím zdůvodnil to že se ani nepokoušel vyhledat pomoc u policie a jiných státních orgánů a raději z X utekl. Žalobce také, odkazuje přitom na judikaturu Nejvyššího správního soudu, poukázal na to, že k aplikaci § 16 odst. 2 zákona o azylu je třeba přistupovat mimořádně obezřetně; žalovaný se v této souvislosti nevypořádal dostatečně s tím, zda X je možno považovat za bezpečnou zemi i vůči osobě žalobce; žalovaný přitom vůbec nereagoval na žalobcova tvrzení o hrozbě pronásledování ze strany X poslance.
3. Žalobce navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Shrnutí vyjádření žalovaného

4. Žalovaný ve svém vyjádření ze dne 28. 4. 2021 uvedl, že neshledává oprávněnost žalobních námitek. Odkázal na písemnosti založené ve správním spise a na odůvodnění napadeného rozhodnutí. Žalovaný setrval na tom, že se žádostí žalobce odpovědně zabýval a posoudil ji řádně v rozsahu odpovídajícím aplikaci § 16 odst. 2 zákona o azylu, tedy ve vazbě na skutečnost, že Česká republika považuje X za bezpečnou zemi původu podle § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu, přičemž žalobce neprokázal, že by v jeho případě zemi původu nebylo možné za bezpečnou považovat. Z průběhu správního řízení vyplynulo, že žalobce neopustil svoji vlast na základě žádného z azylově relevantních důvodů a ani jeho obavy z návratu nelze považovat za opodstatněné. K obavě z nasazení do vojenské služby žalovaný uvedl, že na X frontě nejsou již žádní mobilizovaní vojáci, ale pouze dobrovolníci a profesionální vojáci. Nelze tak předpokládat, že by žalobce byl skutečně nasazen do bojů na východě X. K obavám žalobce ve vztahu k X poslanci, který mu prostřednictvím dcery žalobce vyhrožuje smrtí, žalovaný uvedl, že žalobce měl možnost vyřešit své problémy v zemi původu prostřednictvím tamního právního řádu, mohl se obrátit na místní policii, případně využít pomoci Úřadu ombudsmana; žalobce žádnou z těchto možností nevyužil.
5. Žalovaný konečně navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Posouzení věci krajským soudem

6. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních námitek v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Ve věci rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení jednání.
7. Žaloba není důvodná.
8. Ze správního spisu krajský soud konstatuje, že žalobce je státním příslušníkem X, X národnosti. V minulosti byl vedoucím Organizace X. Do České republiky přicestoval žalobce mikrobusem přes Polsko, poprvé v roce 2016, pak jezdil opakovaně za prací do Polska a zpět. Naposledy vstoupil na území České republiky 29. 5. 2020. Jako důvod žádosti uvedl, že v letech 1992–1993 sloužil u pluku zvláštního určení v X, následně byl zařazen do kategorie vojáků v záloze. Když se vracel z práce z Evropy, kontaktovala jej opakovaně vojenská správa za účelem předvolání k nástupu vojenské služby, proto musel utéct do Evropy. Na X nemá po rozvodu kde bydlet, nemá prostředky za živobytí. Žalobce také v průběhu správního řízení popisoval potíže s jistým poslancem kvůli náhradě škody.
9. Krajský soud se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti, neboť ta by napadené rozhodnutí bez dalšího vylučovala z věcného přezkumu. Krajský soud však tuto námitku shledal nedůvodnou. Žalovaný v odůvodnění rozhodnutí zdůvodnil, z jakých důvodů dospěl k závěru o naplnění podmínek § 16 odst. 2 ve spojení s § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu, přičemž tyto důvody opřel o materiály shromážděné ve správním spise. Krajský soud tedy přistoupil k meritornímu přezkumu napadeného rozhodnutí.
10. Podle § 16 odst. 2 zákona o azylu platí, že žádost o udělení mezinárodní ochrany se zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany přichází ze státu, která Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu, neprokáže-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze.
11. Podle § 2 písm. k) zákona o azylu se pro účely tohoto zákona rozumí bezpečnou zemí původu stát, jehož je cizinec státním občanem, ve kterém obecně a soustavně nedochází k pronásledování, mučení nebo nelidskému nebo ponižujícímu zacházení nebo trestům a k hrozbě z důvodu svévolného násilí v případě mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, který jeho občané neopouštějí z důvodů uvedených v § 12 nebo § 14a zákona o azylu, který ratifikoval a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, včetně norem týkajících se účinných opravných prostředků, a který umožňuje činnost právníkům osobám, které dohlíží nad stavem dodržování lidských práv.
12. Podle § 2 vyhlášky ministerstva vnitra č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců, Česká republika považuje X za tzv. bezpečnou zemi původu ve smyslu § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu.
13. Mezi stranami nebylo sporu o tom, že Česká republika na základě shora citovaných ustanovení zákona a prováděcí vyhlášky ministerstva vnitra považuje X za tzv. bezpečnou zemi původu (v podrobnostech srov. materiál „X. Hodnocení X jako bezpečné země původu. Stav: srpen 2020“, který je součástí správního spisu). Žalobce ovšem tvrdil, že žalovaný nesprávně posoudil, zda lze X považovat za tzv. bezpečnou zemi původu jmenovitě ve

vztahu k osobě žalobce; tvrdil přitom, že nikoli. Odůvodňoval to jednak obavou z nástupu vojenské služby, jednak problémy s X poslancem kvůli škodě, kterou mu žalobce způsobil.

14. Krajský soud se ztotožňuje s posouzením věci tak, jak je učinil žalovaný. Žalobci se nepodařilo prokázat, že by v jeho případě nebylo možné považovat X za tzv. bezpečnou zemi původu. Předně je třeba uvést, že napadené rozhodnutí není založeno na tom, že by žalobce neunesl důkazní břemeno. Žalovaný nezpochybnil skutečnosti, které žalobce uváděl ve své výpovědi; zabýval se pouze jejich právní kvalifikací a posouzením, zda naplňují podmínky shora citovaných ustanovení. Žalobce popisoval opakované problémy ve vztahu k vymáhání náhrady škody, kterou způsobil blíže neuvedenému X poslanci. Žalovaný k tomu v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedl, že ekonomické problémy – osobní problémy spojené s dluhy – nepovažuje za azylově relevantní, neboť nebyly odůvodněny žalobcovou rasou, pohlavím, náboženstvím, národností apod. Krajský soud s tím souhlasí a doplňuje, že žalobcem uváděné skutečnosti ve vztahu k vymáhání dluhu svědčí o soukromoprávní povaze celého sporu v duchu vztahu věřitele a dlužníka, a byť by tímto věžitelem byl člen zákonodárského sboru, tedy představitel státní moci, nic z toho, co žalobce ve své výpovědi uváděl, nesvědčí o tom, že by celá záležitost měla mít jiný – například politický, náboženský nebo národnostní – rozměr. Pokud by žalobci bylo vyhrožováno protiprávním jednáním, není důvod předpokládat, že by žalobci neměla být případně poskytnuta ochrana ze strany X státních orgánů, když – jak plyne z podkladů, shromážděných ve spise a shora již citovaných – oblasti X, které jsou pod kontrolu X vlády, splňují základní demokratické principy v souladu s kritérii pro hodnocení bezpečné země původu pro zařazení na seznam bezpečných zemí původu a případy zneužití pravomoci ze strany konkrétních osob se sice vyskytují, nemají však charakter systémového jevu.
15. Ohledně možného povolání žalobce k vojenské službě je pak třeba připomenout závěry konstantní judikatury, z níž vyplývá, že obava z povolání do vojenské služby sama o sobě není důvodem k udělení mezinárodní ochrany, a to ani tehdy, pokud by výkon vojenské služby byl spojen s rizikem účasti při bojových akcích ve válečném konfliktu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu č. j. 10 Azs 2/2016-33, bod 9). Samotná vojenská služba na X je hodnocena jako standardní a existuje i možnost tzv. alternativní služby (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 8. 2016, č. j. 2 Azs 135/2016-31). Azylově relevantním důvodem není ani hrozba trestního stíhání a postihu za nenastoupení do vojenské služby, neděje-li se tak způsobem porušujícím lidská práva (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 6. 2016, č. j. 4 Azs 72/2016-29, body 15 a 16).
16. Krajský soud tedy shodně s žalovaným dospěl k závěru, že žádné zjištěné skutečnosti nesvědčí o tom, že by ve vztahu k osobě žalobce nebylo možno považovat X za bezpečnou zemi původu ve smyslu § 16 odst. 2 zákona o azylu. Tento závěr ostatně žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí pregnantně vyjádřil.
17. Nad rámec shora uvedeného krajský soud připomíná, že chce-li žalobce trvale pobývat v České republice, pak instituty zákona o azylu nejsou jedinými možnými instrumenty, kterými lze tento cíl zajistit; žalobce se může pokusit využít některého z institutů zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky. Zbývá pak ještě dodat, že

v případě podstatné změny relevantních okolností, resp. objeví-li se nové skutečnosti a zjištění, má žalobce možnost podat opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany.

V. Závěr a náklady řízení

18. Krajský soud z výše uvedených důvodů shledal, že námitky uplatněné žalobcem jsou nedůvodné. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí přihlížet z úřední povinnosti, zamítl žalobu dle § 78 odst. 7 s. ř. s.
19. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch; žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.
20. O odměně advokáta ustanoveného žalobci rozhodne soud samostatným usnesením.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu, § a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Pardubice 30. dubna 2021

Mgr. Ondřej Bartoš v. r.
samosoudce